

Til Kashif Ahmad (B)

Politikersvar til Kashif Ahmad (B) - Eventuelle kommunale investeringer og samarbejde med virksomheder knyttet til de ulovlige israelske bosættelser

Kashif Ahmad (B) har den d. 6. oktober 2025 stillet følgende spørgsmål:

"I januar 2024 anmodede jeg om aktindsigt vedrørende kommunens eventuelle investeringer og samarbejde med virksomheder knyttet til de ulovlige israelske bosættelser.

Da FN den 26. september 2025 har offentliggjort en opdateret database, som nu omfatter 158 virksomheder, ønsker jeg hermed at gentage og opdatere min anmodning om aktindsigt.

Jeg anmoder derfor om aktindsigt i følgende oplysninger:

1. Oplysninger om, hvorvidt kommunen ejer aktier i Terma eller andre våbenproducenter.
2. Oplysninger om, hvorvidt kommunen ejer aktier i nogle af de virksomheder, som fremgår af FN's opdaterede database fra 26. september 2025, jf. vedhæftede dokument fra FN's Menneskerettighedskontor.
3. Oplysninger om, hvorvidt kommunen køber produkter fra virksomheder med direkte eller indirekte forbindelse til de ulovlige israelske bosættelser i de palæstinensiske områder.
4. Oplysninger om, hvorvidt kommunen har investeringer gennem pensionsselskaber i de ulovlige israelske bosættelser i de palæstinensiske områder.

Her finder I FN's seneste rapport og databaseopdatering fra 26. september 2025: [Report: UN Human Rights Office updates database of businesses involved in Israeli settlements in occupied West Bank \(A/HRC/60/19\) - Question of Palestine](#)

Økonomiforvaltningens svar

Ad 1)

Københavns Kommune ejer ikke aktier i Terma.

13-10-2025

Sagsnummer i F2
2025 - 21151

Dokumentnummer i F2
9149237

Sagsnummer eDoc
2025-0315587

Sagsbehandler
Ina Gotthelff

Herudover bemærkes, at KKs politik for ansvarlige investeringer 2025 indbefatter et forbud mod investering i virksomheder, der producerer atomvåben og andre kontroversielle våben, jf. bilag 1. KK ejer således ikke aktier i våbenproducenter, der producerer kontroversielle våben.

En oversigt over KKs beholdning af realkreditobligationer, erhvervsobligationer, aktier mv. i KKs investeringsforening kan tilgås via dette link: <https://www.kk.dk/politik/politikker-og-indsatser/beskaeftigelse-er-hverv-og-oekonomi/investeringspolitik>. Oversigten opdateres på kvartalsbasis.

Ad 2)

Økonomiudvalget besluttede på mødet den 14. juni 2024, at selskaber på FN's liste med tråde til israelske bosættelse bliver sat på kommunens negativliste, og at KK heller ikke fremover skal investere i virksomheder, der har tråde til israelske bosættelser, jf. bilag 1.

Parallelt med modtagelsen af dette spørgsmål er Økonomiforvaltningen og investeringsforeningens administrator blevet bekendt med, at FN har opdateret listen over virksomheder med tråde til israelske bosættelser. Økonomiforvaltningen har, gennem investeringsforeningens administrator, meddelt KKs fire forvaltere (Danske Bank, SEB, Nykredit og Nordea), at FN's liste, og dermed KKs negativliste, er opdateret og at eventuelle investeringer, der optræder på den opdaterede liste skal afhændes.

Det kan bekræftes, at KK pr. 31. august 2025, jf. senest offentliggjorte beholdningsoversigt, bl.a. havde aktier i firmaet Heidelberg Materials, som efter opdateringen er tilføjet FN's liste over virksomheder med tråde til israelske bosættelser. Som nævnt ovenfor er tilpasning af porteføljen til KKs opdaterede negativliste igangsat, og vil efter planen være implementeret senest 15. oktober, hvorefter kommunen igen ikke vil eje aktier i virksomheder på FN's liste.

Ad 3)

Det kan ikke udelukkes, at KK køber produkter fra virksomheder med direkte eller indirekte forbindelse til ulovlige bosættelser i de palæstinensiske områder.

Økonomiforvaltningen har på nuværende tidspunkt ikke undersøgt, om varer kommunen køber, stammer fra israelske bosættelser, dels fordi det er svært gennemskueligt, dels fordi der fortsat vurderes at være tale om et meget begrænset indkøb.

Den opdaterede database fra FN giver således ikke anledning til en ændret risikovurdering. Økonomiforvaltningen har ifm. besvarelse af et lignende spørgsmål fra dig d. 18. december 2023 identificeret, at KK køber Motorola-produkter i form af walkie talkier, babyalarmer og

batterier. Motorola fremgår på FN's Menneskerettighedsråd (OHCHR) liste over virksomheder, der opererer i de besatte palæstinensiske områder, da de producerer og leverer overvågnings- og identifikationsudstyr, der bruges i bosættelser. Disse indkøb finder fortsat sted.

Ad 4)

Københavns Kommune har ikke investeringer via pensionselskaber.

I 2024 indgik Københavns Kommune en aftale med Sampension om genforsikring af tjenestemandspensioner. Med aftalen betaler KK en forsikringspræmie som en engangsbetaling til Sampension, mod at Sampension delvist dækker KKs fremtidige økonomiske forpligtelser til tjenestemandspensioner. Sampension forvalter det af KK indbetalte beløb i perioden indtil de genforsikrede tjenestemandspensioner skal udbetales.

Sampension har til Økonomiforvaltningen oplyst, at Sampension ikke har investeringer direkte tilknyttet de israelske bosættelser. Blandt de 158 virksomheder, der henvises til på FN's liste, har Sampension investeringer i fire globale selskaber, der har eller har haft økonomiske aktiviteter i området. Det omhandler tre amerikanske og et spansk selskab; Airbnb Inc., Booking Holdings Inc., Expedia Inc. og ACS Actividades de Construcción y Servicios SA. Derudover har Sampension investeringer i to selskaber, der ikke er på listen, men som er i koncern med et selskab på listen; Altice International Ltd.

Økonomiforvaltningens henviser derudover til forvaltningens svar til Line Barfod (Ø) om Sampensions investeringspolitik, jf. bilag 2:

"Københavns Kommunes genforsikring af tjenestemandspensioner hos Sampension er dermed udtryk for køb af en ydelse hos selskabet på linje med dettes andre forsikringskunder, og der er ikke tale om en egentlig placering af eller investering af midler, men om køb af en ydelse, der kan have investeringslignende karakter.

Sampensions investeringspolitik vedtages af Sampensions bestyrelse. Københavns Kommune har ikke direkte nogen ejerandel i selskabet, men kan muligvis indirekte påvirke Sampensions investeringspolitik via Kommunernes Landsforening, der ejer ca. 20 % af Sampension. Det vurderes dog, at Københavns Kommune muligheder i praksis er meget begrænset.

Fsva. politik for ansvarlige investeringer er der en del ligheder mellem Sampension og Københavns Kommune, herunder indgår FN konventioner og normer som væsentligt element hos begge. Det fremgår således af Sampensions hjemmeside, at Sampensions politik for ansvarlige investeringer og aktivt ejerskab gælder for alle investeringer og er baseret på følgende internationale konventioner og retningslinjer:

- *FN's Global Compact*
- *FN's Paris-aftale*
- *OECD's retningslinjer om ansvarlig virksomhedsadfærd for multinationale virksomheder*
- *OECD's retningslinjer om ansvarlig virksomhedsadfærd for institutionelle investorer*
- *FN's verdensmål, og de*
- *FN-støttede retningslinjer for ansvarlige investeringer (UN PRI)“*

Bilag

Til svaret er vedlagt følgende bilag:

1. Københavns Kommunes politik for ansvarlige investeringer 2025
2. Svar på politikerspørgsmål fra Line Barfod om investeringspolitik i Sampension i relation til sag om genforsikring af tjenestemandsforsikringspligtelsen

Københavns Kommunes politik for ansvarlige investeringer 2025

En stor del af midlerne i Københavns Kommunes investeringsforening er øremærket til kommende års investeringer i en by i vækst i skoler, plejehjem, infrastruktur m.m. Midlerne skal forvaltes bedst muligt ud fra de rammer og risikomål som Københavns Kommunes Økonomiudvalg fastsætter.

Midlerne skal også investeres på en ansvarlig, bæredygtig og klimavenlig måde. Politikken for ansvarlige investeringer bygger derfor på selskabers efterlevelse af menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder, miljøbeskyttelse m.v., med reference til anerkendte internationale konventioner og normer og omfatter:

- The UN Global Compact
- The OECD Guidelines for Multinational Enterprises
- The UN Guiding Principles on Business and Human Rights
- The UN-backed Principles for Responsible Investments (UNPRI)
- UN Environmental Program Finance Initiative (UNEPFI)
- The Universal Declaration of Human Rights
- The ILO Declaration of Fundamental Principles of Rights at Work

Politikken omfatter desuden forbud mod investering i virksomheder, der producerer atomvåben og andre kontroversielle våben, samt virksomheder indenfor fossile brændstoffer og virksomheder indenfor tobak.

Københavns Kommune ønsker, at der sker en påvirkning af virksomheder i en ansvarlig retning. Kommunen går ikke selv ind i et direkte engagement med virksomheder. Påvirkningen sker via kommunens investeringsforening og eksterne screeningselskaber.

Virksomheder, der ikke kan påvirkes i en ansvarlig retning, og som ikke lever op til Københavns Kommunes politik for ansvarlige investeringer, vil blive fravalgt.

Som landets største kommune og som offentlig myndighed skal Københavns Kommunes fravalg af virksomheder ske på en saglig, ordentlig og professionel måde. Blandt andet derfor bruges der via kommunens investeringsforening uafhængige professionelle screening-selskaber.

27-05-2025

Sagsnummer i F2
2025 - 8132

Dokumentnummer i F2
7737592

Sagsnummer eDoc
2025-0111499

Sagsbehandler
Hans M.s. Christensen

Som følge af Ruslands invasion af Ukraine februar 2022 er en lang række statsejede eller statsligt kontrollerede russiske virksomheder sat på kommunens negativliste, da adfærden ikke er i overensstemmelse med kommunens politik for ansvarlige investeringer. Der må således ikke investeres i disse selskaber.

Fossile brændstoffer

Københavns Kommunes investeringsforening fravælger investering i selskaber, der udfører eftersøgning, udvinding og raffinering af fossile brændstoffer (kul, olie og gas). Ligeledes fravælges selskaber, der leverer udstyr og services til f.eks. offshore-olieindustrien. Fravalget gælder både aktier og erhvervsobligationer. Grænseværdien er 5 %: selskaber, hvor 5 % eller mere af omsætningen kommer fra kul, olie eller gas fravælges. Hvis mindre end 5 % kommer fra kul olie eller gas, fravælges selskabet ikke.

Kul til metalfremstilling f.eks. stålproduktion er ikke omfattet af fravalget.

Tidligere blev forsyningsselskaber (el og varme), hvor mere end 50 % af produktionskapaciteten stammer fra kul, fravalgt. Økonomiudvalget besluttede på møde d. 6. december 2022, at grænseværdien for forsyningsselskabers kulkapacitet sættes ned til 5 %, således at forsyningsselskaber (el og varme), hvor mere end 5 % af produktionskapaciteten stammer fra kul, bliver fravalgt.

Tobak

Kommunen ønsker ikke at investere i tobaks-selskaber. Der er fastsat en grænseværdi på 5 % af virksomhedens omsætning, således at kommunen ikke ønsker at investere i selskaber, hvor 5 % eller mere af omsætningen stammer fra tobak (fremstilling, distribution, salg).

Grønne / bæredygtige investeringer

Økonomiudvalget har den 23. november 2021 besluttet, at grønne / bæredygtige investeringer gradvist skal stige til minimum 30 % af de samlede investeringer i kommunens investeringsforening i 2025. Økonomiudvalget besluttede på møde den 14. juni 2024, at andelen skal stige til 50 % i 2030. Andelen af grønne / bæredygtige investeringer 2022-2025 og 2030 fremgår af tabel 1.

Tabel 1. Grønne / bæredygtige investeringer årene 2022-2025 og 2030. Andel i % fordelt på obligationer og aktier og samlet.

Aktivtype	2022	2023	2024	2025	2030
Obligationer, andel af	17	19	23	27	
Aktier, andel af	0	50	50	50	
Andel af samlet værdi	15	23	26	30	50

I 2024 skal grønne / bæredygtige investeringer bringes op på minimum 26 %. Grønne / bæredygtige aktier skal minimum udgøre 50 % af

alle aktier. Grønne obligationer skal minimum udgøre 23 % af alle obligationer i 2024, og denne andel skal stige til 27 % i 2025.

Økonomiudvalget har besluttet, at for at kunne falde ind under kategorien grøn / bæredygtig aktie, skal aktierne, hvis der investeres via en investeringsforening, enten være en Artikel 9, eller investeringsforeningen skal være Svanemærket. En Artikel 9 i EU Offentliggørelsesforordning er "mørkegrøn", og har bæredygtige investeringsmål. Det er den mest bæredygtige type investeringsforening. Investeres der i enkeltaktier skal disse leve op til definitionen af en bæredygtig investering i EU's Offentliggørelsesforordning Artikel 2(17).

FN's liste med selskaber med tråde til israelske bosættelser

Økonomiudvalget besluttede på møde den 14. juni 2024, at selskaber på FN's liste med tråde til israelske bosættelse bliver sat på kommunens negativliste, og at Københavns Kommune heller ikke fremover skal investere i virksomheder, der har tråde til israelske bosættelser.

Screening, dialog og negativlister

I regi af kommunens investeringsforening foretages der af uafhængige screening-bureauer en løbende screening af virksomheder ifht. kommunens politik for ansvarlige investeringer.

Der søges via forvaltere i kommunens investeringsforening dialog og påvirkning af selskaber, hvis der efter fact finding er en formodning om, at et selskab er i konflikt med kommunens politik.

Selskaber som ikke agerer i overensstemmelse med kommunens politik for ansvarlige investeringer og som ikke kan påvirkes i den rigtige retning bliver negativlistet. Det betyder, at forvalterne i kommunens investeringsforening instrueres om at frasælge evt. beholdninger i selskabet, og at der ikke fremover må investeres i selskabet.

Negativlisterne er delt op i fem:

- FN-konventioner m.v.
- Atomvåben m.m. (kontroversielle våben)
- Fossile brændstoffer
- Tobak
- FN's liste med selskaber med tråde til israelske bosættelser

På negativlisten med FN-konventioner m.v. optræder også nogle selskaber indenfor udvinding af tjæresand, tørv og termisk kul.

Som følge af Ruslands invasion af Ukraine februar 2022 er en lang række russiske virksomheder sat på kommunens negativliste, og der må således ikke investeres i disse selskaber.

Negativlisterne udarbejdes i regi af kommunens investeringsforening, undtaget FN's liste, der udarbejdes af Sekretariatet for FN's højkommissær for menneskerettigheder. Listerne fremgår af bilag 3-7.

Såfremt selskabet efterfølgende lever op til kommunens politik for ansvarlige investeringer, bliver selskabet taget af negativlisten, og der kan atter investeres i selskabet.

Foruden fravalg af selskaber ud fra den screening, der foretages i regi af investeringsforeningen, fravælges også selskaber, der fremgår af ATPs eksklusionsliste.

Åbenhed

Københavns Kommune ønsker at være transparent også om sine investeringer og negativlister. Derfor lægges negativlister og beholdningslister på kommunens hjemmeside www.kk.dk, hvor de er offentligt tilgængelige. Listerne opdateres cirka 4 gange om året.

Svar

Til Line Barfod

Svar på politikerspørgsmål fra Line Barfod om investeringspolitik i Sampension i relation til sag om genforsikring af tjenestemandsforsikringen

På Økonomiudvalgets møde d. 3. december 2024 stillede Line Barfod følgende spørgsmål til dagsordenspunkt 12, Genforsikring af tjenestemandsforsikringen:

- Hvad er investeringspolitikken i Sampension?
- Hvem beslutter investeringspolitikken og hvad er Københavns Kommunes mulighed for at påvirke den?

Økonomiforvaltningens svar

Genforsikring af tjenestemandspension

Københavns Kommune kan, via et indskud i Sampensions genforsikringsprogram for tjenestemandspensioner, etablere en delvis afdækning af kommunens fremtidige økonomiske forpligtelser til tjenestemandspensioner.

Formålet er at etablere månedlige forsikringsudbetalinger fra Sampension. Kommunen opnår derved – som ansættelsesmyndighed – en reduktion af fremtidige nettoudgifter, så længe pensioner efter Tjenestemandspensionsloven udbetales til de udvalgte pensionister eller disses efterladte.

Sampension håndterer i genforsikringsprogrammet investeringer og forsikringsrisici. Kommunen vil således indgå i et risikofællesskab, sammen med øvrige genforsikrede arbejdsgivere – typisk kommuner og regioner.

Københavns Kommunes genforsikring af tjenestemandspensioner hos Sampension er dermed udtryk for køb af en ydelse hos selskabet på linje med dets andre forsikringskunder, og der er ikke tale om en egentlig placering af eller investering af midler, men om køb af en ydelse, der kan have investeringslignende karakter.

Sampensions investering af kapital

Sampensions investeringspolitik vedtages af Sampensions bestyrelse. Københavns Kommune har ikke direkte nogen ejerandel i selskabet,

11-12-2024

Sagsnummer i F2
2024 - 25048

Dokumentnummer i F2
6865083

Sagsnummer eDoc

Sagsbehandler
Hans M.s. Christensen

men kan muligvis indirekte påvirke Sampensions investeringspolitik via Kommunernes Landsforening, der ejer ca. 20 % af Sampension. Det vurderes dog, at Københavns Kommune muligheder i praksis er meget begrænset.

Aktivfordelingen hos Sampension ("ugaranteret genforsikring") og fordelingen i Københavns Kommunes investeringsforening fremgår i hovedtal af tabel 1 nedenfor.

Tabel 1. Aktivfordeling. Sampension og Københavns Kommunes investeringsforening

	Sampension	Københavns Kommune
Obligationer	56,9%	89,0%
Aktier	28,6%	11,0%
Alternative investeringer (ejendomme, skove mm)	14,5%	0,0%
I alt	100,0%	100,0%
Note: Sampension pr. 30/6 2024. Københavns Kommune pr. 30/10 2024		

Kommunens finansielle investeringer bestemmes af kommunens finansielle risikopolitik og politik for ansvarlige investeringer, der senest blev vedtaget af Økonomiudvalget d. 11/6 2024.

Størstedelen af midlerne i Københavns Kommunes investeringsforening er placeret i obligationer (89 %). Der må maksimalt investeres 16 % i aktier, i praksis er der investeret 11 % i aktier. Sampension har ca. 28,6 % placeret i aktier og 14,5 % i alternative investeringer. Andelen af obligationer (indeksobligationer) hos Sampension vil stige over tid, og andelen af aktier vil tilsvarende falde.

Københavns Kommune har i sin risikopolitik begrænset renterisikoen ved at obligationerne maksimalt må have en "varighed" på 3. Dvs. hvis renten stiger med 1 %, må det højst give et kurstab på 3 %. Det vides ikke, om Sampension har en lignende begrænsning.

Ansvarlige investeringer

Fsva. politik for ansvarlige investeringer er der en del ligheder mellem Sampension og Københavns Kommune, herunder indgår FN konventioner og normer som væsentligt element hos begge. Det fremgår således af Sampensions hjemmeside, at Sampensions politik for ansvarlige investeringer og aktivt ejerskab gælder for alle investeringer og er baseret på følgende internationale konventioner og retningslinjer:

- FN's Global Compact
- FN's Paris-aftale
- OECD's retningslinjer om ansvarlig virksomhedsadfærd for multinationale virksomheder

- OECD's retningslinjer om ansvarlig virksomhedsadfærd for institutionelle investorer
- FN's verdensmål, og de
- FN-støttede retningslinjer for ansvarlige investeringer (UN PRI)

Det fremgår herudover af Sampensions hjemmeside, at de nævnte konventioner og retningslinjer skal sikre, at ansvarlighedspolitikken forholder sig til hvad der er ansvarlig adfærd for selskaber og stater i forhold til miljø- og klima, sociale forhold (herunder arbejdstagerrettigheder), ansvarlig skattepraksis og lobbyaktivitet og god selskabsledelse.

Sampensions politik for aktive investeringer kan tilgås på adressen <https://www.sampension.dk/om-sampension/finansiel-information/ansvarlige-investeringer/Hvordan-arbejder-vi-med-ansvarlige-investeringer-og-ESG/politik-for-ansvarlige-investeringer>

En kopi af Sampensions politik for ansvarlige investeringer og aktivt ejerskab pr. 1. januar 2024, hentet fra Sampensions hjemmeside d. 9. december 2024, er vedlagt, jf. bilag.

Selvom der er mange ligheder mellem KKs og Sampensions politikker for ansvarlige investeringer er der også forskelle mellem politikkerne på flere områder:

FN-konventioner og normer

Selvom Sampensions og kommunens investeringspolitik fsva. FN-konventioner og normer ligner hinanden, kan den i praksis fortolkes lidt forskelligt. Generelt har kommunen negativlistet flere selskaber end Sampension. Dog synes Sampension på nogle punkter i praksis at være mere restriktiv. F.eks. har Sampension, i modsætning til kommunen, negativlistet Tesla med henvisning til ILO-konventionen.

Fossil energi

Københavns Kommune fravælger automatisk selskaber, hvor mere end 5 % af aktiviteterne er indenfor fossil energi. Sampension anvender ikke en lignende grænseværdi, selvom der i investeringsprocessen skal tages hensyn til klimaforandringer, og er sat mål for nedbringelse af porteføljens udledning af drivhusgasser. Der kan altså indgå selskaber i porteføljen hos Sampension som ellers er negativlistet hos Københavns Kommune. Eksempelvis indgår Shell i Sampensions aktieportefølje¹, men er negativlistet af Københavns Kommune.

Tobak

Københavns Kommune fravælger selskaber indenfor tobak, hvilket ikke er tilfældet for Sampensions vedkommende. Der kan altså indgå

¹ Aktiebeholdninger hos Sampension er baseret på Sampensions hjemmeside med senest offentliggjorte beholdningsliste pr. d. 31/12 2023.

selskaber i porteføljen hos Sampension, som ellers er negativlistet hos Københavns Kommune. Eksempelvis indgår Philip Morris i aktieporteføljen hos Sampension, mens selskabet er negativlistet af Københavns Kommune.

Selskaber med tråde til israelske bosættelser

Københavns Kommune har negativlistet selskaber på FN's liste med selskaber med tråde til israelske bosættelser. Det har Sampension ikke, omend nogle af selskaberne på FN's liste også er negativlistet af Sampension. Der indgår selskaber i Sampensions aktieportefølje, som er på FN's liste, og som er negativlistet af Københavns Kommune, herunder Airbnb og Booking Holdings.

Investeringer via eksterne forvaltere

Københavns Kommunes politik for ansvarlige investeringer gælder for alle investeringer i kommunens investeringsforening, uanset om de ejes direkte i investeringsforeningen eller indirekte via andre investeringsforeninger.

Sampensions politik for ansvarlige investeringer finder derimod ikke direkte anvendelse ved investeringer via eksterne forvaltere i investeringsforeninger, ETF'er m.v. Der er i Sampensions aftaler med eksterne forvaltere fokus på forvalterens politikker for ansvarlige investeringer mhp. at sikre investeringerne i alt væsentlighed afspejler de grundlæggende hensyn, der søges fremmet i Sampensions politik for ansvarlige investeringer, selvom den i konkrete tilfælde kan være udmøntet anderledes.

Men det betyder i praksis, at der kan være tilfælde, hvor der indirekte ejes f.eks. aktier i selskaber, der ellers er på Sampensions egen negativliste – og som er på Københavns Kommunes negativlister.